

Scrisoare de expediere

No 2-1831/19 din 22.02. 2021

1) Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Prin prezenta, Judecătoria Orhei, sediul Central, vă expediază conform competenței, sesizarea privind ridicarea excepția de neconstituționalitate, înaintată de reprezentantul pârâta Barbanoi Tatiana, avocat Sergiu Radu în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul societatea pe acțiuni "Orhei-Vin" (în planul procedurii de reorganizare) împotriva pârâtei Barbanoi Tatiana privind evacuarea pârâților, a membrilor familiei lor și a bunurilor personale din bunul imobil, fără acordarea unui alt spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judeca

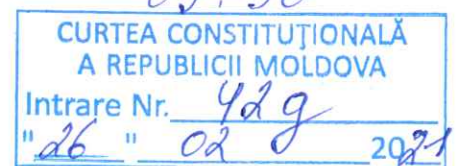
Anexă:

- Încheierea motivată nr. 2-1831/2019 din 15 februarie 2021 pe 2 file.
- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 3 file.
- Sesizare privind excepția de neconstituționalitate pe 7 file.

În total: 12 file (douăzeci și unu file)

Președintele interimar al
Judecătoriei Orhei

Veronica CUPCEA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume Radu

2. Prenume Sergiu

3. Funcția Avocat

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Verificarea constituționalității:

a. art. 173 al. (3) CPC - privarea dreptului de recurs la restituirea cererii reconvenționale;

b. art. 185 al. (4) CPC - privarea de posibilitatea de a solicita scoaterea cererii de pe rol, după epuizarea stapei de pregătire a examinării cauzei, precum și omisiunea unor reglementări (clare, accesibile...).

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

13.1. În procedura judecătoreiei Orhei se află cauza civilă la cererea de chemare în judecată al SA "Orhei Vin" către **Barbanoi Tatiana**, privind privind evacuarea forțată, fără acordarea altui spațiu locativ și autorizarea pătrunderii în încăpere, precum și altele.

13.2. Potrivit art. 172 CPC: "(1) Pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială."

13.3. Conform art. 173 CPC, "(1) Judecătorul primește acțiunea reconvențională dacă:

a) aceasta urmărește compensarea pretenției inițiale;

b) admiterea ei exclude, total sau parțial, admiterea acțiunii inițiale;

c) ea și acțiunea inițială sînt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor".

13.4. În această cauză am înaintat o cerere reconvențională, deoarece ea urmărește compensarea pretențiilor reclamantei, iar admiterea pretenției reclamantului-pîrît Barbanoi Tatiana exclude admiterea pretenției pîrîtei-reclamant SA "Orhei Vin".

Ne-am bazat pe următoarele:

La începutul anilor 1990 reclamanta lucra la SATÎ "Orhei-Vin" și a primit oferta să intre în cooperativa de construcție a apartamentelor nr. 3 din s. Pelivan, contra achitării primei de 30.000 ruble, care au fost plătite în lunile ianuarie și februarie 1992.

S-au dat banii, împreună cu alte 7 familii, pentru construcția apartamentelor (bloc cu 8 apartamente), iar SATÎ "Orhei-Vin" nu a investit mijloace bănești în construcția apartamentelor.

Mai tîrziu, după ridicarea pereților și acoperișului clădirii, prin decizia consiliului raional Orhei, nr. 6.14.2 din 19.10.1995, (dar cînd familia Barbanoi deacum locuia în apartamentul nr. 1 din casa dată), formal s-a permis SATÎ "Orhei-Vin" folosirea terenului de pămînt cu supr. de 0,24 ha pentru proiectarea și construcția casei de locuit cu 8 apartamente, din s. Pelivan r-n. Orhei, unde deja casa era construită parțial (zidită și acoperită, dar nefinisată), dar nu era dată în exploatare.

Potrivit Hotărîrii comune al Comitetului sindical și cîrmuirii SATÎ "Orhei-Vin", nr. 12 din 03.11.1999, reclamantei s-a repartizat apartamentele din casa cu pricina (cooperatistă, nr. III), familiei Copețchi revenindu-le apartamentul nr. 8, cu 4 camere.

SATÎ "Orhei-Vin" a fost lichidată, fără a avea succesori de drept.

După asta, la 14.12.2000 a fost înregistrată și s-a dobîndit capacitatea deplină de exercițiu al SA "Orheianca" (ulterior denumită SA "Orhei-Vin"), cod fiscal 1002606001352, care nu este succesorul de drept al SATÎ "Orhei-Vin".

În actele ei de constituire nu era specificat, că în patrimoniul ei este inclusă, ca mijloace fixe, casa în cauză, construcția căreia a început pe baza contribuțiilor (vărsămintelor) reclamantilor, care au depus prima rată – cîte 30.000 ruble.

Conform art. 41 al. (2) al Legii Cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, publicată la 21.05.1998 în Monitorul Oficial nr. 44-46 art. 318, "Dreptul asupra bunului imobil al persoanei juridice create prin reorganizarea unei alte persoane juridice se înregistrează în temeiul înscrierii privind succesiunea în drepturi din documentele de constituire ale noii persoane juridice și al actului de transmitere sau al bilanțului de repartiție, confirmat în modul stabilit".

În cauză, nu există astfel de documente.

Deci, **imobilul cu pricina nu poate aparține unui subiect de drept tert (străin)**, cum este reclamantul.

Începînd cu anii 2000, de mai multe ori a fost cerut de la SA "Orhei Vin" eliberarea

documentelor, ca să fie posibil înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului. Dar, de fiecare dată, prin promisiuni și minciuni, se evita eliberarea documentelor.

În anul 2008, toți proprietarii apartamentelor s-au adresat în judecată cu o cerere, de a li se recunoaște dreptul de proprietate asupra locuinței fiecăruia, dar li s-a refuzat, din motiv, că în cadrul judecării aceluși dosar, **SA "Orhei Vin" a prezentat, după luna iunie 2009, un proces-verbal de recepție finală, nr. 10 din 28.12.2000 (antedatat), din care rezulta, că prin acesta a fost recepționată final construcția casei cu pricina, care nu era finisată.**

Până în anul 2009 nimeni din membrii cooperativei, care nu s-a înregistrat din vina pîrîtului, n-au cunoscut existența acestui document, care are valoare juridică.

Prin acest act juridic Barbanoi Tatiana a fost lipsită de proprietate.

- Conform art. 18 al. (1) al legii "Privind Calitatea în Construcții", nr. 721 din 02.02.1996, publicată la 25.04.1996 în Monitorul Oficial nr. 25 art. 259, "Recepția construcțiilor este obligatorie și constituie certificarea realizării acestora pe baza examinării lor nemijlocite, în conformitate cu documentația de proiect și execuție și cu alte documente cuprinse în cartea tehnică a construcției".

Cunoaștem cu certitudine, că documentație de proiect și execuție recurentul nu are, fiindcă nu prezintă, cum n-are cartea tehnică a construcției. Ele nu sunt arătate de pîrît.

Prin urmare, ilegal s-a întocmit procesul verbal de recepție finală, ca pîrîtul (o echipă de escroci) să poată înregistra clădirea după sine, pentru a se îmbogăți fără justă cauză.

Asta încalcă grav legislația și dreptul de proprietate al reclamanților, dobîndit prin plata sumei necesare pentru ridicarea și acoperirea imobilului.

Conform art. 18 al. (3) al legii "Privind Calitatea în Construcții", nr. 721 din 02.02.1996, "Recepția construcțiilor se face de către investitor în prezența proiectantului și a executantului și (sau) reprezentanților de specialitate desemnați de aceștia în conformitate cu legislația".

De mai mult de 15 ani, de cînd Barbanoi T. și alții locuiesc în casa dată, niciodată la fața locului n-a fost nici o comisie de recepție și astfel, actul în cauză este falsificat și absolut nul.

Potrivit p. 3 al Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente (anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996), "recepția lucrărilor de construcție și a instalațiilor aferente acestora se efectuează alît la lucrări noi, cît și la intervențiile în timp ... și se realizează în două etape: 1) recepția la terminarea lucrărilor; 2) recepția finală la expirarea perioadei de garanție".

Aceste etape nu s-au respectat.

Conform p. 18 al Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, "Comisia de recepție verifică: 1) respectarea prevederilor din autorizația de construire, precum și avizele și condițiile de execuție, impuse de autoritățile competente. Examinarea se va face prin: - cercetarea vizuală a construcției; - analiza documentelor conținute în Cartea tehnică a construcției; 2) executarea lucrărilor în conformitate cu prevederile contractului de antrepriză, ale documentației de execuție și ale reglementărilor specifice, cu respectarea exigențelor esențiale în construcții, conform legii; 3) avizul, întocmit de proiectant, cu privire la modul în care a fost executată lucrarea ...".

Nimic din acțiunile respective nu s-a efectuat și pentru această situație p. 18 al Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente prevede, că "În cazurile în care există dubii asupra înscrisurilor din documentele Cărții tehnice a construcției, comisia poate cere să i se prezinte alte documente necesare, efectuarea de expertize, încercări suplimentare, probe și alte teste".

Conform Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1998, nr. 1217-XIII din 25. 06.1997, în vigoare în perioada privatizării SA „Orhei-Vin”, patrimoniul kolhozurilor, sovhozurilor, sovhozurilor-fabrică și a altor tipuri de gospodării agricole, cum este SA „Orhei-Vin”, a trecut în proprietatea lucrătorilor și pensionarilor, care dispuneau de acest drept, printre care erau și intimații Copețchi.

Din explicația scrisă a Agenției Proprietății Publice, în capitalul social al SA „Orhei-

Vin" nu a fost inclus fondul locativ.

Potrivit art. 37 al Legii nominalizate, este prevăzut, că locuințele (casele) din sovhozuri, sovhozuri-fabrică și din alte întreprinderi de stat, precum și cele construite din contul mijloacelor de stat, în cadrul alior întreprinderi agricole urmau a fi transmise la balanfa autorităților administrației publice locale și privatizate de cetățenii cu aceste drepturi.

Conform art. 216 CC: "(1) *Actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). (2) Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată sau prin acordul părților (nulitate relativă)*".

Conform art. 217 al. (1) CC, "*Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual*".

În cazul dat, reclamantii au interesul propriu și actual, deoarece ei sînt proprietari ale apartamentelor din casa recepționată ilegal și dreptul lor este încălcat (limitat) flagrant.

Alin. (3) al aceluiași articol prevede, că: "*Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă*".

Potrivit art. 220 al. (1) CC stabilește, că "*actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sînt nule...*".

Astfel, procesul verbal de recepție finală nr. 10 din 28.12.2000 este absolut nul, deoarece contravine normelor imperative.

Potrivit art. 290 al. (1) CC, "*Dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra bunurilor imobile, grevările acestor drepturi, apariția, modificarea și încetarea lor sînt supuse înregistrării de stat*".

Art. 40⁴ al. (1) al Legii cadastrului bunurilor imobile, nr. 1543 din 25.02.1998, publicat la 21.05.1998 în Monitorul Oficial nr. 44-46 art. 318, "*Pentru înregistrarea bunului imobil construit și a dreptului de proprietate asupra lui se prezintă documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință (superficie, arendă) asupra terenului beneficiarului (investitorului) construcției și documentele ce confirmă recepția lucrărilor de construcție*".

Pîrîtul nu are nici un document, din cele enumerate și era imposibilă înregistrarea dreptului respectiv, chiar în prezența procesului-verbal de recepție.

Legal era, dacă OCT Orhei refuza înregistrarea, însă n-a făcut acest lucru din culpa rezultată de la cîrdășia conducătorilor de diferit rang.

Deci, înregistrarea dreptului respectiv urmează de a fi radiată din RBI, fiind repuse părțile în pozițiile inițiale.

Deaceia am fost nevoiți să înaintăm acțiunea reconvențională în cauză.

13.5. Prin încheierea judecătorei Orhei din 03.02.2021 cererea reconvențională a fost restituită prin încheierea, care nu se supune recursului, ce este neconstituțional.

13.6. După începerea examinării cauzei în fond, reieșind din declarațiile reprezentantului reclamantei și răspunsurile la întrebările avocatului pîrîtei, a fost depistat, că pîrîta nu a primit nico pretentie de la reclamant, privind eliberarea locuinței pe cale extrajudiciară (benevol). Astfel, nu s-a respectat procedura preabilă de soluționarea litigiului și am solicitat scoaterea cererii de pe rol, pe acest temei.

13.6.1. Prin încheierea protocolară din 03.02.2021 demersul a fost respins, pe moiv, că scoaterea cererii de pe rol în temeiul indicat se permite doar pînă la etapa terminării pregătirii cauzei pentru examinare, ce este neconstituțional.

13.7. Potrivit art. 12¹ CPC, "*(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.*

(3) Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă".

13.8. Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, privind interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), pronunțată la Sesizarea nr. 55b/2015 (numărul dosarului), s-a stabilit definitiv că:

în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Iar, până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Conform art. 16 al (2) al Constituției, *”Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”*.

Conform art. 22 al Constituției, *”Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos”*.

Potrivit art. 26 al Constituției, *”(1) Dreptul la apărare este garantat.*

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale...”.

Potrivit art. 54 al Constituției, *”(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Potrivit art. 172 CPC, *”(1) Pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială.*

(2) Intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii. Dispozițiile privind administrarea probelor se aplică în mod corespunzător”.

Art. 173 CPC prevede, că *”(2) Dacă, în cazurile menționate la alin. (1) lit.a) și c), se constată că numai acțiunea principală poate fi judecată, instanța o judecă separat.*

(3) Dacă cererea depusă ca reconvențională nu se încadrează în niciun temei prevăzut la alin. (1) din prezentul articol sau este depusă peste termenul stabilit la art. 172, instanța o restituie părții printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs, cu posibilitatea depunerii acesteia în condiții generale”.

Norma citată, în partea în care *”instanța o restituie (n.a.: cererea reconvențională) părții printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs”* nu se încadrează nici în una din limitele din Constituție, indicate mai sus, fiindcă **facilitează doar interesele reclamantului, î-l scutește pe judecător de controlul prin instanța de recurs**, în cazul abuzurilor de procedură (inclusiv răspunderea pentru abuz), **punîndu-l pe pîrît în dezavantaj total, cînd acesta nu are posibilitatea procedurală de a se apăra eficient**, cînd nu mai există posibilități reale, de a fi stabilit adevărul obiectiv, concomitent cu examinarea poziției ambelor părți (reclamant vs pîrît), din punct de vedere al speței.

Totodată, în partea art. 173 al. (2) CPC, este larg deschisă calea abuzurilor judecătorilor, de a nu se complica cu examinarea și cererii reconvenționale. Se permite, astfel, interpretarea eronată, libertină (nereglementată) a *”constatărilor, că numai acțiunea principală poate fi judecată*). Prin asta pîrîtul este persecutat și dezavantajat.

Conform art. 267 CPC, *”Instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: a) reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere...”*

Art. 267 și 268 CPC nu reglementează (ca și restul legislației), cu precizie și claritate, care este procedura și care sunt efectele, când instanța refuză să scoată cererea de pe rol.

Despre care calitate al actului de justiție poate fi vorba.

Conform art. 185 al. (4) CPC, ”*Participanții la proces, doar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, pot solicita, sub sancțiunea decăderii din acest drept, ... scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit. a), c), e) și h)*”.

Astfel, legislatorul lipsește partea interesată, care a aflat unele circumstanțe esențiale ale pricinii după etapa de pregătire, să solicite aplicarea art. 267 lit. a) CPC.

Asta facilitează reclamantul, nu contribuie la înfăptuirea justiției, nu permite stabilirea adevărului obiectiv și contravene Constituției (mai ales art. 16 și 26), fiindcă dreptul la apărare nu se limitează doar la relațiile sociale penale, ci la toate domeniile civilizației (civile).

Lipsa cerinței clarității legii referitoare la cele invocate supra poate genera abuzuri și poate priva persoana garanțiile Constituționale.

În partea ce ține de omisiunea legislatorului de a reglementa clar, accesibil și univoc noțiunile și procedurile indicate mai sus, face respectivele norme neconstituționale.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect omisiunile contestate.

Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele contravenționale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență. Incriminarea faptelor în legile contravenționale, de integritate și contracarare al cazurilor de incompatibilitate funcțională, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică legislativă în domeniul vizat. Astfel, legea respectivă constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră **clară, concisă și precisă**, conform garanțiilor calității legii prevăzute de art. 23 din Constituție.

Or, calitatea legii vizate constituie o condiție vitală pentru menținerea *securității raporturilor juridice* și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.

Garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală.

O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei legale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii contravenționale, de integritate și contracarare al cazurilor de incompatibilitate funcțională, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului. Cum s-a exprimat anterior CC, legiuitorul se bucură de o marjă de apreciere destul de largă, având în vedere că acesta se află într-o poziție care îi permite să aprecieze, în funcție de o serie de criterii, necesitatea unei anumite politici legislative.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

Admiterea prezentei sesizări de Onorata Curte Constituțională, și de declarat neconstituționale:

art. 173 al. (2) CPC;

art. 173 al. (3) CPC, în partea în care *”instanța o restituie (n.a.: cererea reconvențională) părții printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs”*;

art. 185 al. (4) CPC;

art. 267-268 CPC, în partea omisiunii de a reglementa clar, accesibil... procedura și consecințele refuzului instanței de a se scoate cererea de pe rol, inclusiv dreptul de a contesta imediat acest refuz.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

Cauza civilă nr. 2-19170077-38-2-25102019 se află în procedura judecătorei Orhei sediul central, judecător Cupcea Veronica.

Mandatul avocatului Radu Sergiu, cu toate împuternicirile de reprezentare, este anexat la dosar.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.
a) Cauza civilă nr. 2-19170077-38-2-25102019;
b) Încheierea judecătorei Orhei, sediul central.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18.

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul mun. Strășeni

Data 08 februarie 2021

(Semnătura autorului sesizării)

ÎNCHEIERE

15 februarie 2021

municipiul Orhei

Judecătoria Orhei (sediul Central)

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
grefierVeronica Cupcea
Ana Terenti

examinând în ședință publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Radu Sergiu în interesele pârâtei Barbanoi Tatiana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul societatea pe acțiuni "Orhei-Vin" (în planul procedurii de reorganizare) împotriva pârâtei Barbanoi Tatiana privind evacuarea pârâtei, a membrilor familiei ei și a bunurilor personale din bunul imobil apartamentul nr.1 situat în str. Pocrîșchin nr.28, satul Pelivan, r-nul Orhei, nr. cadastral 6452116.048.01.001, fără acordarea unui alt spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă

La data de 25 octombrie 2019, reclamantul societatea pe acțiuni „Orhei-Vin” (în planul procedurii de reorganizare) a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Barbanoi Tatiana privind evacuarea pârâtei, a membrilor familiei ei și a bunurilor personale din bunul imobil apartamentul nr.1 situat în str. Pocrîșchin nr.28, satul Pelivan, r-nul Orhei, nr. cadastral 6452116.048.01.001, fără acordarea unui alt spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că societatea pe acțiuni "Orhei-Vin" este proprietarul bunului imobil - apartamentului nr.1 situat în: r-nul Orhei, satul Pelivan, str. Pocrîșchin, nr.28, înregistrat cu numărul cadastral 6452116.048.01.001, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de Agenția Servicii Publice, Serviciul cadastral teritorial Orhei, iar pârâta Barbanoi Tatiana, de mai mult timp, fără temei legal și în mod abuziv s-a instalat cu traiul în apartamentul dat.

Menționează că reprezentanții societății pe acțiuni "Orhei-Vin", de nenumărate ori, s-au adresat în mod verbal către Barbanoi Tatiana în vederea eliberării apartamentului, însă cu părere de rău fără nici un rezultat pozitiv. Mai mult ca atât, pârâta a fost preîntâmpinată că în cazul în care nu va elibera apartamentul, societatea pe acțiuni "Orhei-Vin", se va adresa cu o cerere de chemare în judecată, prin care va solicita evacuarea forțată și compensarea cheltuielilor de judecată.

A mai adăugat că în adresa pârâtei Barbanoi Tatiana a fost remisă notificarea nr.114 din 26 august 2019, prin care i-a fost solicitat să elibereze bunul imobil - apartamentul nr.1, situat în r-nul Orhei, satul Pelivan, str. Pocrîșchin, nr.28, timp de 15 zile de la momentul recepționării notificării date. Conform avizului de recepție nr.DS3505021644AR, notificarea a fost recepționată de către pârâtă la data de 03 septembrie 2019.

Având în vedere că procedura prealabilă a fost respectată, însă până în prezent pârâta nu a dat curs acestei notificări și nu a eliberat bunul imobil menționat, reclamantul societate ape acțiuni "Orhei-Vin", care este proprietarul acestui bun

imobil, nu are acces în el și în consecință sunt grav încălcate drepturile de proprietate privată asupra imobilului.

Reclamantul solicită evacuarea pârâtei Barbanoi Tatiana cu toți membrii familie și bunurile ce le aparțin din bunul imobil locativ - apartamentul nr.1, situat pe adresa str. Pocrîșchin, nr.28, satul Pelivan, r-nul Orhei, nr. cadastral 6452116.048.01.001, fără acordarea unui alt spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu, a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în conformitate cu art.135 alin.(1) lit. a) și g) al Constituției Republicii Moldova, anexând la aceasta sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, în care obiectul excepției de neconstituționalitate este controlul constituționalității:

- art.173 alin.(2) Cod de procedură civilă;
- art.173 alin.(3) Cod de procedură civilă, sintagma "*instanța o restituie părții printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs*";
- art.185 alin.(4) Cod de procedură civilă, privarea de posibilitatea de a solicita scoaterea cererii de pe rol, după epuizarea etapei de pregătire a examinării cauzei, precum și omisiunea unor reglementări (clare, accesibile);
- art.267- art.268 Cod de procedură civilă, în partea omisiunii de a reglementa clar, accesibil procedura și consecințele refuzului instanței de a se scoate cererea de pe rol, inclusiv dreptul de a contesta imediat acest refuz.

Reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu solicită admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, ridicarea excepției de constituționalitate a prevederilor actelor legislative indicate în sesizare, ca fiind în contradicție cu prevederile art.16, art. 22, art. 26 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

Reprezentantul reclamantului societatea pe acțiuni „Orhei-Vin” (în planul procedurii de reorganizare), avocatul Munteanu Diana, în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii, motivând că nu sunt întrunite cele patru criterii ce urmează a fi întrunite pentru a fi ridică excepția de neconstituționalitate și se urmărește doar tergiversarea examinării cauzei.

Studiind materialele dosarului, audiind explicațiile participanților la proces, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12¹ alin.(1) – (3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Astfel, în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Constituție în procesul soluționării litigiilor de către instanțele judecătorești de drept comun, legiuitorul constituant, în art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, a stabilit că Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate. În vederea asigurării aplicării acestui mecanism constituțional, asupra excepției de neconstituționalitate urmează a se pronunța în exclusivitate instanțele de contencios constituțional. Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentanții acestora, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Instanța reține, edictarea și aplicarea corectă, uniformă și în spiritul principiilor constituționale a legii, reprezintă pilonul statului de drept, iar, în consecință, excepția de neconstituționalitate constituie o garanție constituțională a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri ale legiuitorului prin instituirea unor norme contrare Constituției, iar Curtea Constituțională, având rolul de garant al supremației Constituției, devine garantul respectării acestor drepturi și libertăți.

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează art.173 alin.(2) și alin.(3), art. 185 alin.(4), art. 267 – art. 268 Cod de procedură civilă.

Astfel, reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu, apreciază normele indicate supra că sunt contrare art.16, art. 22, art. 26 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context, instanța de judecată reține că, în temeiul art.135 alin.(1) lit. g) din Constituție, art.4 alin.(1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 alin.(1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor expres prevăzută la art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, instanța menționează că normele vizate de către avocatul Radu Sergiu constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu, precum și nu există o hotărâre sau decizie anterioară a Curții având ca obiect de examinare prevederile contestate.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul este în imposibilitate să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția Republicii Moldova a normelor contestate, instanța consideră necesar de a admite solicitarea înaintată de reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu, și ridică excepția de neconstituționalitate a art.173 alin.(2) și alin.(3), art.185 alin.(4), art. 267 – art. 268 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.12¹, art.269, art. 270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e

Se admite cererea înaintată de reprezentantul pârâtei Barbanoi Tatiana, avocatul Radu Sergiu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate asupra:

- art.173 alin.(2) Cod de procedură civilă;

- art.173 alin.(3) Cod de procedură civilă, sintagma "*instanța o restituie părții printr-o încheiere protocolară nesusceptibilă de recurs*";

- art.185 alin.(4) Cod de procedură civilă, în partea privării de posibilitatea de a solicita scoaterea cererii de pe rol, după epuizarea etapei de pregătire a examinării cauzei, precum și omisiunea unor reglementări (clare, accesibile);

- art.267 - art.268 Cod de procedură civilă, în partea omisiunii de a reglementa clar, accesibil procedura și consecințele refuzului instanței de a se scoate cererea de e rol, inclusiv dreptul de a contesta imediat acest refuz.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Veronica Cupcea